

de op med at være det, naar de blive Embedsmænd. Jeg kan erindre, at Erik Bøgh for nogle Aar siden gav en Liste over de Mænd, der vare begyndt som Digtere, men naar de saa vare blevne Embedsmænd, var det forbi med deres Digtning. Hvis det er, som der staar i det gamle Ord, at den, som Vorherre giver et Embede, giver han ogsaa Forstand dertil, saa er det sikkert, at han giver dem ikke mere Digteraare, tværtimod, saa er den snarere ved at lukke sig. Hvad Kunstnerne angaar, da er der jo ikke ret mange Embeder til Disposition for dem, og der er heldigvis ikke saa Videnskabsmænd, som ikke tillige ere Embedsmænd, og det er ogsaa bedst, at de mest geniale af dem ikke skulle slide sig op i en trættende Lærergerning. Den Lønning, de have som Embedsmænd og Lærere, er jo bestemt for denne bestemte Gerning, den er noget for sig, medens det, de kunne tjene ved at saa deres Værker udbredte i andre Lande, er deres eget, og de have ikke faaet deres Lønning med det for Øje. — Det er ogsaa, efter hvad der er ophlyst, store Kapitaler, der gaa bort fra mange Videnskabsmænd, og det er sikkert derfor deres Sag, man skal tale i denne Forbindelse. Det er ikke saadan en let Sag for vore Videnskabsmænd at blive berømt; det koster meget Arbejde og megen Selvfornægtelse. Den Løn, de saa her hjemme, er ikke for stor, og hvorfor saa nægte dem den, de retmæssig kunne saa fra andre Lande. Jeg holder paa dette, at man skal give dem, hvad Ret og rejsfærdigt er, og man skal sørge for, at man behandler vore Kunstnere, Forfattere og Videnskabsmænd paa en saadan Maade, at de ikke skulle ind paa Masseproduktionen for at tjene Brødet, men at de kunne levere saa gode Værker som muligt, der kunne blive til Gavn for vort Land, og som tillige kunne faae Glans over Landet ubadtil.

Hvad den internationale Forpligtelse angaar, da skal jeg ikke komme ind paa at tale om den, men blot sige til det ærede Medlem, at det, at vi ere en lille Nation, en Nation, som der ikke tages særlig meget Hensyn til, gør ikke i mine Øjne, at man skal kunne sige, at saa tage vi det ikke saa nøje med, om vi ere ganske faar over for andre Nationer. For mig er det lige omvendt. Jo mere man har handlet mindre værdt lige over for os, jo mere, siger jeg, skulle vi ikke styldes nogen noget som helst. Danmark skal ikke styldes de fremmede noget som helst, man skal ikke paa noget Punkt kunne peges Tingre ad os. Jo mindre vi ere, desto mere skulle vi hævde vor Selvagtelse. Det er jo en Smagsag, men jeg mener, at der er ikke nogen rigtig Mening i, den ene

Dag at beraabe os paa Ret og Rejsfærdighed over for de store Nationer, naar vi den næste Dag, hvis vi kunne se vort Snit, gøre noget, som vel ikke er af samme Art men dog i Slægtsskab med, hvad de have gjort. — Jeg vil lige over for dem, der mene, at det er for idealistisk, sige, at Idealisme og Idealisme er to Begreber, man er ikke stærkerist Idealist, fordi man hævder visse Grundsætninger, som et Folk lige saa godt som den enkelte gør bedst i at være konsekvent med at gennemføre. Det at gøre sin Pligt og at gaa Vrens og Pligtens Vej kan have mere at sige for den enkelte og ogsaa for Nationen, end det er let for noget Menneſte at afsøre. Jeg holder paa, at vi Danske skulle søge at staa i den europæiske Bevidsthed som et Folk, der paa ethvert Punkt gør vor Pligt og hævder vor Værd og ikke er et Folk, som lever af Rov, som i Peder Paars's Dage.

Der kunde være andre Grunde, hvorfor jeg sætter megen Pris paa at saa gennemført dette Lovforslag, men jeg skal ikke trætte det høje Ting længere og derfor slutte med meget levende at anbefale Lovforslaget til Vedtagelse.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Vardensfletth): Den Betænkning, som er fremkommet fra det Udvalg, der har været nedsat til Prøvelse af Lovforslaget i den forandrede Skikkelse, hvori det i Aar er forelagt her i Tinget, giver mig ikke Anledning til nogen udførlig Udtalelse. Det er med stor Tilfredsstillelse, at jeg har set Udvalgets Flertal indstille Lovforslaget til uforandret Vedtagelse i den Form, hvori det er forelagt, skønt jeg saavel af Betænkningen selv som ogsaa af enkelte Anthyndinger, der ere fremkomne under Forhandlingen, vel kan tænke mig, at der i Udvalget har været Duffer fremme om paa enkelte Punkter at ændre Forslaget. Jeg paaastønner imidlertid meget, at Udvalget har haft et aabent Blik for den Betydning, det vil have her at se hen til det uønskede i saa vidt muligt at bevare Overensstemmelsen med den nuværende norske Lov af 4de Juli 1893.

Udvalgets Flertal har særlig fremdraget en Bestemmelse i det Forslag, som i Fjor blev vedtaget af Folketinget i § 9, og som sigter til at sikre en Forfatter imod, at hans Værker blive utilgængelige ved Misbrug fra en Forlægger's Side, idet Forlæggeren efter et vist Antal Aar taber sin Ret til at udgive et nyt Oplag. Jeg kan ganske vist erkende, at selv om der bliver foretaget Forandringer paa dette Punkt, ville disse ikke